

Petr. Lucatellus Inuen

Bened. Farjat Sculps.

B. ALOYSIO GONZAGÆ
E' SOCIETATE JESU

In Vrbe Florum pudoris sui lilia
MATRI VIRGINI CONSECRANTI,
HOS IN EADEM URBE SELECTOS

Sapientiæ Flores

Supplex exhibet

ANTONIUS BERNARDUS CECCHERELLI FLOR.

CONCLUSIONES PHILOSOPHICÆ.

EX PROEMIALIBVS LOGICÆ.

I.

DAtur Logica artificialis, hoc eſt habitus ſtudio, & exercitatione acquiſitus per regulas certas, & infallibiles operationum noſtri intellectus, & eſt ad alias ſcientias totales acquirendas ſolùm moraliter neceſſaria; Eſt virtus intellectualis ſecundum partem analyticam, topicam, & ſophiſticam; eſt vera ſcientia ſimpliciter, & adæquatè practica; Bene dividitur in docentem, & utentem, prima eſt quæ dat præcepta, quaſi in abſtracto definiendi, ſyllogizandi, &c. ſecunda eſt quæ per ſua præcepta actu dirigit operationes intellectus; Habitus autem Logicæ docentis, & habitus Logicæ utentis non realiter, ſed per intellectum ſolum diſtinguuntur.

I I.

Suppoſitis varijs obiecti acceptionibus, & diviſionibus, obiectum materiale Logicæ non ſunt voces, neque res omnes, neque intellectus, itaut obiectum attributionis ſit, vel voces rectè diſpoſitæ, vel res rectè cognitæ, vel intel-

lectus rectè intelligens; sed obiectum materiale sunt operationes intellectus, quatenus dirigibiles, obiectum formale est ipsa rectitudo, & operatio recta est obiectum attributionis, & licèt obiectum adæquatum Logicæ sint omnes tres operationes, asserimus tamen obiectum principale Logicæ Aristotelicæ esse syllogismum demonstrativum.

III.

Ens rationis Logicum ut esse cognitum, esse genus, &c. & universim omnes secundæ intentiones Logicæ non constituuntur formaliter per aliquam relationem fictam, neque per aliquod Ens diminutum, & abusivum, sed sunt denominationes extrinsecæ reales provenientes à formis realibus, scilicet cognitionibus taliter, vel taliter tendentibus in obiecta. Ens rationis Methaphysicum est illud, quod tantùm habet esse obiectivè in intellectu; Potest tàm intellectus creatus, quàm increatus cognoscere obiectum impossibile, adeòque tàm Deus, quàm Creatura, potest facere ens rationes, tàm per actum negativum, quàm affirmativum.

DE VNIVERSALIBVS, ET PRÆDICAMENTIS.

IV.

VNum in concreto est indivisum in se, & divisum à quolibet alio, in abstracto vero, seù unitas, est negatio divisionis in se; Identitas realis est summa extremorum unitas, qua maior dari non potest, dicens ipsorum consensum in omnibus perfectionibus cum mutua affirmabilitate in recto; Distinctio est vera extremorum de se invicem negabilitas in recto, seù est negatio identitatis unius cum alio. Inter gradus methaphysicos eiusdem individui reali-

realiter identificatos nulla datur distinctio media, quæ à Scotistis vocatur formalis ex natura rei; Negamus etiam in creaturis omnem distinctionem virtualem, vel sit intrinseca, vel extrinseca, quæ sit capacitas ex parte obiecti ad substinenda prædicata contradictoria, solùm igitur agnoscimus inter prædictos gradus distinctionem rationis ratiocinatæ; Hinc negamus præcisionem obiectivam.

V.

Universale Methaphysicum est unum aptum esse in multis, non datur à parte rei neque in singularibus, neque extra singularia, neque in Idæis Platonicis, sed solùm in intellectu creato, à quo solo fit per cognitionem directam, & præcisivam non obiectivè, sed formaliter. Universale Logicum est unum aptum prædicari de pluribus, in ipsa actuali prædicatione retinet universalitatem. Rectè dividitur in quinque quasi species, quæ sunt Genus, Species, Differentia, Proprium, & Accidens; hæc quinque prædicabilia benè definiuntur solitis definitionibus. Genus ut habeat rationem prædicabilis requirit plures species saltem possibiles; prædicatur de suis inferioribus per modum totius potestativi, & habet rationem partis actualis componentis unà cum differentia speciem. Individuum est quod de uno tantùm prædicatur; Potest abstrahi ratio communis ab omnibus individuis in particulari.

VI.

Ens reale creatum dividitur in decem prædicamenta, quæ sunt Substantia, Quantitas, Qualitas, Relatio, Actio, Passio, Quando, Ubi, Situs, Habitus; Substantiæ conceptus bene explicatur per hoc, quod sit principium per se subsistendi, & alijs substandi; Dividitur in primam, & secundam, hoc est, in singularem, & universalem; Summum genus in prædicamento Substantiæ est substantia completa, & finita, adeòque excluditur Deus ab hoc prædicamento.

Rela-

Relatio prædicamentalis non consistit in solo fundamento, nec in sola ratione fundandi, nec est Entitas modalis distincta à fundamento, termino, & ratione fundandi, sed constituitur formaliter per utrumque extremum, posita ratione fundandi. Non datur adæquatè relatio ad terminum non existentem. Præter possibilitatem extrinsecam rerum possibilium desumptam ab Omnipotentia Divina, datur possibilitas intrinseca; Idem dicimus de impossibilitate rerum impossibilium.

EX LIBRIS PERHIERMENIAS.

VII.

VOces significant primariò, & immediatè res, secundariò verò, & mediatè conceptus; Veritas formalis est conformitas cognitionis cum obiecto sicuti est in se; Datur solùm in actibus iudicativis; non reperitur ergo in rebus, neque in sensibus, neque in simplici appræhensione, in quibus tantùm reperitur Veritas materialis, & radicalis; Veritas formalis non suscipit magis, & minus, licet suscipiat falsitas, adeòque una propositio licèt non possit aliâ verior esse, potest tamen esse falsior. Non est adæquatè intrinseca actui verò; Ex duabus propositionibus contradictorijs de futuro contingenti tàm absoluto, quàm conditionato altera est determinatè vera, & altera determinatè falsa, etiam præscindendo à Divina Scientia, & Divino Decreto; Actus semel verus nonpotest transire in falsum, nec è contrario.

EX LIBRIS PRIORVM, ET POSTERIORVM.

VIII.

DIscursus est progressus intellectus ab una notitia in aliam, hinc sequitur ad rationem discursus requiri plu-

pluralitatem notitiarum, itaut una notitia ex alia inferatur. Discursus includit essentialiter, non solùm Conclusionem, sed etiam præmissas; Syllogismus est Oratio, in qua quibusdam positis aliud quid à positis necesse est contingere, eo quod hæc sint. Vis syllogistica fundatur in illis principijs: Dictum de omni; & dictum de nullo. Positis præmissis, quibus intellectus assensum præstit t, necessitatur ad assensum Conclusionis, tum quoad specificationem, tum quoad exercitium; Demonstratio est syllogismus faciens scire, alia est à priori, alia à posteriori; Demonstratio à priori procedit ex veris, primis, immediatis, & notioribus, causisque Conclusionis; Datur scientia de novo, quæ non est pura reminiscentia; & definitur cognitio certa, & evidens demonstrans de suo obiecto proprietates per certas demonstrationes Dividitur in practicam, & speculativam, quæ diversitas desumitur ex fine utriusque; Potest in eodem intellectu stare simul actus veræ scientiæ, opinionis, & fidei cum divinæ, tum humanæ circa idem obiectum materiale.

EX PHYSICIS.

I.

PHysica, quæ est vera Scientia speculativa habet pro obiecto attributionis Corpus naturale, ut naturale. Principia intrinseca Corporis naturalis sunt illa, quæ neque ex alijs, neque ex alterutris, sed ex his omnia fiunt; in fieri Corporis naturalis sunt tria, scilicet Materia, Forma, & eius Privatio, in facto esse vero sunt duo, Materia nimirum, & Forma; Materia prima, quæ est Substantia incompleta definitur positivè, & negativè; positivè sic: Est primum subiectum uniuscuiusque ex quo fit aliquid, cum insit, non secundùm accidens, & si aliquid corrumpitur in hoc abibit ultimum; negativè definitur: quod per se ipsam neque est quid, neque quantum, neque quale, neque aliquid aliud, neque negationes horum; sed

id,

id, de quo omnia prædicantur; Eſt ingenerabilis, & incorruptibilis, eſt pura potentia phyſica, non methaphyſica, quia includit actum entitativum, habet propriam exiſtentiam, per quam ſaltem inadæquatè exiſtit, præſcindendo ab exiſtentia formæ; & licèt Materia prima non poſſit naturaliter exiſtere ſpoliata omni forma ſubſtantiali, ſupernaturaliter tamen poteſt. Appetit appetitu innato omnes formas, non quidem appetitu ſimultatis, ſed ſimultatè appetitus; hic appetitus eſt indiſtinctus ab ipſa materia, eſt appetitus æqualis ad formas inæquales. Neceſſitas materiæ primæ colligitur ex conceptu quidditativo tranſmutationis ſubſtantialis, & ex univerſaliſſima inductione in cæteris mutationibus tum naturalibus, tum artificialibus. Eſſentia in rebus creatis non diſtinguitur realiter ab exiſtentia earumdem.

II.

Forma ſubſtantialis definitur communiter: ratio ipſius quod quid erat eſſe rei; formæ materiales educuntur de potentia materiæ; Formæ Spirituales ſicut non ſuſtentantur à materia, ita neque in illius potentia continentur, nec ex illa educuntur, ſed creantur à Deo. Forma licèt ſit pars principalior Compoſiti, tamen non eſt tota illius quidditas. In eodem vivente non dantur ſimul præter formam totalem aliæ formæ, vel corporeitatis, vel partiales, adeòque caro, os, cor, &c. ſolùm materialiter, & non formaliter differunt. Phœtus humanus ubi primum animatur, animatur animà rationali, adeòque in eodem vivente neque datur ſucceſſio animarum, neque plures animæ ſimul. Privatio formæ ſubſequentis eſt principium per ſe fieri corporis naturalis, negationes propriè loquendo nihil ſunt in eſſe rei, & extra intellectum; Compoſitum præter materiam, & formam includit unionem, quæ nectit utrumque extremum; hæc unio eſt modus ſubſtantialis ſuperadditus materiæ, & formæ eſſentialiter requiſitus ad conſti-

constituendum unum compositum, in quo unica tantùm datur unio recepta in Materia. Non distinguitur realiter compositum à suis partibus collectivè sumptis.

III.

Natura definitur: principium, & causa motus, & quietis eius, in quo est primo, & per se, & non secundùm accidens; Ars dicitur Naturæ imitatrix, quia applicando activa passivis producere potest plures effectus naturales; Ars Chymica directive concurrens, verùm aurum efficiens, repugnat moraliter, non physicè, Causa est principium determinans cum virtute adesse aliquid, alia est materialis, alia formalis, alia efficiens, & alia finalis. Negamus in Causis efficientibus mutuam Causalitatem. & admittimus posse supernaturaliter eundem numero effectum pendere à duplici Causa totali. Actio, quæ definitur actus huius ab hoc non distinguitur realiter à passione; quæ definitur: actus huius in hoc: probabilius est actionem recipi in passo. Causa finalis est illa, cuius gratia cætera fiunt; Virtus Causæ finalis est sola bonitas apprehensa vera, vel apparens ipsius finis. Sola agentia intellectualia agunt formaliter propter finem

IV.

Deus necessariò, & immediatè concurrit ad omnes, & singulos effectus Causarum secundarum; hic concursus Dei non est physica prædeterminatio, quæ multiplici ex capite repugnat; Est igitur in actu primo concursus Dei cum Causis secundis exhibitio omnipotentiæ indifferentis, in actu secundo verò est ipsa actio, qua Deus, & Creatura indivisibiliter agunt: cum toto hoc tamen stat, quod Deus determinet creaturas ad individuationem effectus.

FINIS.

Disputabuntur publicè Florentiæ in Templo Societatis Iesu S. Ioannis Evangelistæ ab Antonio Bernardi Ceccherelli Flor. Anno 1700. Mense Die

FLORENTIÆ, MDCC.

Apud Petrum Matini Archiepiscopalem Typographum.
SUPERIORUM PERMISSU.